

Keskkonnasäästliku majanduskasvu suunas

- Keskkonnasäästlik majanduskasv tähendab majandusliku kasvu ja arengu edendamist, kindlustades samal ajal, et loodusvarad tagavad jätkuvalt ressursid ja keskkonnateenused, millele meie heaolu toetub. Selleks peab see esile kutsuma investeeringuid ja uuendusi, mis on aluseks säästlikule majanduskasvule ja loovad uusi majanduslikke võimalusi.
- Tagasimine n-ö tavapärase äri juurde ei oleks arukas ning muutuks lõppkokkuvõttes jätkusuutmatuks, hõlmates riske, mis suruks peale inimkulusid ning piiranguid majanduslikule kasvule ja arengule. Selle tulemuseks võib olla pöördumatult suurenenud veenappus, kitsaskohad ressursside jaotamisel, õhu ja vee saaste, kliimamuutused ja bioloogilise mitmekesisuse kadu, mistõttu on vajalik välja töötada strateegiad keskkonnasäästliku majanduskasvu saavutamiseks.

Keskkonnasäästliku majanduskasvu allikad

Keskkonnasäästlikul majanduskasvul on võime tegeleda majanduslike ja keskkonnaprobleemidega ning avada uusi majanduskasvu allikaid alljärgnevate kanalite kaudu.

- **Tootlikkus.** Ergutusvahendid ressursside ja loodusvarade tõhusamaks kasutamiseks: tootlikkuse suurendamine, jäätmete ja energiatarbimise vähendamine ning ressursside kättesaadavaks muutmine nende kõige väärtuslikumaks kasutamiseks.
- **Uuendused.** Uuendusvõimalused, mida kannustavad poliitikad ja raamtingimused, mis võimaldavad tegeleda keskkonnaprobleemidega uuel moel.
- **Uued turud.** Uute turgude loomine, ergutades nõudlust keskkonnasõbralike tehnoloogiate, kaupade ja teenuste järele; uute töövõimaluste potentsiaali loomine.
- **Kindlustunne.** Investorite kindlustunde suurendamine suurte keskkonnaküsimustega tegelemise viiside parema ennustatavuse ja stabiilsuse teel.
- **Stabiilsus.** Tasakaalustatumad makroökonomilised tingimused, ressursside hinna volatiilsuse vähendamine ja eelarve konsolideerimise toetamine näiteks avaliku sektori kulutuste ülesehituse ja tõhususe läbivaatamise ning sissetulekute suurendamise kaudu saaste maksustamise teel.

See võib vähendada ka majanduskasvule osaks saavate negatiivsete löökide riski, mis tuleneb alljärgnevast.

- **Kitsaskohad ressurssides**, mis muudavad investeerimise kulukamaks, näiteks vajadus kapitalimahuka infrastruktuuri järele, kui veevarud vähenevad või nende kvaliteet halveneb (nt magestamiseseadmed). Sel puhul võib looduskapitali kadu ületada majandustegevusest saadavat kasu, õhnestades võimet tulevast majanduskasvu säilitada.
- **Tasakaalutus** looduslikes süsteemides toob samuti kaasa sügavamate, järsemate, väga kahjulike ja potentsiaalselt pöördumatute mõjude ohu, mis on juba juhtunud teatud kalavarudega ning mis võivad kaasneda bioloogilise mitmekesisuse kahjustumisega peatumatute kliimamuutuste tõttu. Katsed võimalikke alammäärasid välja selgitada viitavad sellele, et mõnel juhul, näiteks kliimamuutuste, globaalsete lämmastiktsükli ja bioloogilise mitmekesisuse kahanemise puhul on need juba ületatud.

Keskkonnasäästliku majanduskasvu raamistik

Keskkonnasäästliku majanduskasvu strateegiate rakendamisel puudub ühtne lahendus. Majanduse kasvutee keskkonnasõbralikumaks muutmine sõltub poliitikast ja institutsioonilistest raamistikest, arengutasemest, ressursitoetustest ning konkreetsetest keskkondlikest survepunktidest. Arenenud ja tärkava turumajandusega riigid ning arengumaad seisavad silmitsi eri probleemide ja võimalustega, nii nagu ka eri majanduslike ja poliitiliste tingimustega riigid.

Teisest küljest on olemas ka ühised kaalutlused, millega tuleks arvestada kõikides keskkondades. Kõige olulisemana on mis tahes keskkonnasäästliku majanduskasvu strateegia keskmes hea majanduspoliitika. Paindlik dünaamiline majandus on tõenäoliselt parim majanduskasvuks ja ülemineku võimaldamiseks keskkonnasäästlikumale kasvuteele. Majanduskasvu keskkonnasäästlikumaks muutmine nõuab keskkonnasurve minimeerimiseks tunduvalt tõhusamat ressursikasutust. Tõhus ressursside kasutus ja haldamine on majanduspoliitika põhieesmärk ning kaasatud on ka paljud fiskaalsed ja regulatoorsed sekkumised, mida tavaliselt roheline tegevuskavaga ei seostata. Igal juhul nõuab poliitiline tegevus paljude poliitikasuundade, mitte ainult traditsiooniliselt keskkonnasäästlike poliitikasuundade vaatlemist.

Keskkonnasäästliku majanduskasvu strateegia keskmes on majandus- ja keskkonnapoliitika teineteist kindlustavad aspektid. Need võtavad arvesse looduskapitali täielikku väärtust tootmistegurina ning selle rolli majanduskasvus. See keskendub keskkondlike survepunktide leevendamise kulutõhusatele viisidele, et mõjutada üleminekut uutele majanduskasvu struktuuridele, mis väldivad kriitiliste kohalike, piirkondlike ja maailmsete keskkonnapiiride ületamist.

Kõige olulisemad on uuendused. Olemasolevatelt tootmistehnoloogiatelt ja tarbijakäitumiselt saab positiivseid tulemusi oodata vaid teatud punktini – piirini, millest edasi toob looduskapitali tarvitamine üldisele majanduskasvule

negatiivsed tagajärjed. Me ei tea alati täpselt, kus see piir on, küll aga teame, et reprodutseeritava kapitali võimekus asendada (ära tarvitatud) looduskapitali on uuenduste puudumisel piiratud. Nende piiride edasinihutamisel võivad uuendused aidata majanduskasvu looduskapitali ammendamisest eraldada.

Keskkonnasäästliku majanduskasvu strateegia tunnistab ka, et keskendumine SKP-le kui majandusedu mõõdupuule jätab tähelepanuta loodusvarade panuse jõukusesse, tervisesse ja heaolusse. Seetõttu käsitleb see eri arengumeetmeid, hõlmates majanduskasvu kvaliteeti ja koostist ning viisi, kuidas see mõjutab inimeste tervist ja heaolu. Võttes arvesse seda ja paljusid teisi asjaolusid, on keskkonnasäästlik majanduskasv säästva arengu oluline komponent (1. kast).

Mõne saasteaine heitkogustest tulenevad majanduslikud kulutused ja mõne ressursi liigkasutus ei ole saladus. Õige poliitika rakendamisel ilmnevad selged eelised. Mõnel juhul on ökosüsteemi teenuste – kasude, mida inimesed loodusest saavad – säilitamise positiivse mõju ulatus ning ajastus ebakindel, kuna ökosüsteemi teenuste, kliimamuutuste ja bioloogilise mitmekesisuse suhted on keerukad. Sellest hoolimata võivad praegu astunud sammud ebasoodsate, pöördumatute või isegi katastroofiliste tulemuste vähendamiseks ära hoida tulevikus märkimisväärseid majanduslikke kulusid.

Majanduspoliitilised otsused peavad endas kätkeva pikemaajalisi kaalutlusi. Majanduskasvu ja tehnoloogiliste muudatuste mustrid täiendavad üksteist vastakuti ning tekitavad rajasõltuvuse ning tehnoloogiliste ja institutsiooniliste võimaluste rakendamata. Keskkonnamõjud on ka kumulatiivsed ja mõnikord pöördumatud. Need seovad tugevasti praegused otsused ja tulevased majandusvõimalused.

1. kast. Keskkonnasäästlik majanduskasv ja säästlik areng

Säästlik areng loob keskkonnasäästlikule majanduskasvule olulise konteksti. OECD keskkonnasäästliku majanduskasvu strateegia kasutab mahukat analüüsikogu ja poliitilisi püüdlusi, mis tulenesid Rio konverentsist 20 aastat tagasi. See loob selge ja koondunud tegevuskava arvukate Rio konverentsil alguse saanud säästva arengu püüdluste elluviimiseks.

Keskkonnasäästlik majanduskasv ei ole säästliku arengu asendus, vaid seda tuleks mõista pigem selle alajaotisena. See on ulatuselt kitsam, hõlmates poliitika tegevuskava, mis aitab saavutada konkreetset mõõdetavat edu majanduse ja keskkonna vahel. See keskendub uuendusteks, investeringuteks ja konkurentsiks vajalike tingimuste edendamisele, mis panevad aluse uutele majanduskasvu allikatele – kooskõlas vastupanuvõimeliste ökosüsteemidega.

Rohelise majanduskasvu strateegiad peavad pöörama erilist tähelepanu sotsiaalsetele küsimustele ja õiglusprobleemidele, mis võivad tekkida keskkonna säästlikumaks muutmise otsese tulemusena nii riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil. See on oluline keskkonnasäästliku majanduskasvu poliitika edukaks rakendamiseks. Strateegiad tuleks rakendada paralleelselt algatustega, mis toetuvad säästva arengu laiemale sotsiaalsele tugisambale.

Keskkonnasäästliku majanduskasvu strateegia töötab välja elluviimisvõimelise poliitikaraamistiku, mille eesmärk on olla piisavalt paindlik, et seda oleks võimalik kohandada riiklikele asjaoludele ja eri arenguetappidele. Partnerluses teiste rahvusvaheliste organisatsioonide algatustega, mille hulka kuuluvad ka UNEPi, UNESCAPi ja Maailmapanga algatused, on OECD keskkonnasäästliku majanduskasvu töö loodud toetama Rio+20 eesmärke.

Omavahel sobivad keskkonnasäästliku majandusarengu poliitika ja vaesuse vähendamise eesmärgid on olulised selle raamistiku rakendamisel tärkava turumajandusega riikides ja arengumaades. Keskkonnasäästliku majanduskasvu ja vaesuse vähendamise vahel on olulisi lisameetmeid, mida saab kapitaliseerida, et aastatuhande arengueesmärkide suunas liikumine hoogustuks. Need hõlmavad näiteks tõhusama infrastruktuuri toomist inimesteni (nt vesi ja transport), keskkonnaseisundi halvenemisega seotud viletsa tervise leevendamist ja tõhusate tehnoloogiate kasutuselevõttu, mis vähendaksid kulusid ja suurendaksid tootlikkust, vähendades samal ajal ka keskkonnasurvet. Arvestades loodusvarade tsentraliseeritust madala sissetulekuga riikides, võib keskkonnasäästliku majanduskasvu poliitika vähendada kaitsetust keskkonnariskide vastu ja suurendada vaeste elatiskindlust.

Keskkonناسäästliku majanduskasvu strateegiate olulised aspektid

Keskkonناسäästliku majanduskasvu strateegiad peavad soodustama ettevõtete ja tarbijate keskkonناسäästlikumat käitumist, aitama kaasa töökohtade, kapitali ja tehnoloogia sujuvale ja õiglasele ümberjaotamisele keskkonناسäästlikuma tegevuse nimel ning tagama rohelisteks uuendusteks piisavate stiimulite ja toetuse olemasolu. Ekslikud valitsuspoliitika, turupiirangud ja -moonutamised viivad kõik turutõrgeteni või tulenevad nendest, mis tähendab, et sageli valitseb lõhe majandustegevusest saadava eratulu ja üldise kasu vahel, mida see toob ühiskonnale. Keskkonناسäästliku majanduskasvu poliitika eesmärk on see lõhe kaotada ning suurendada tulu, mida kasutada keskkonناسäästlikeks investeeringuteks ja uuendusteks. Oluline on ka minimeerida muudatuste tagajärgi ühiskonna kõige vähem soodustatud rühmade jaoks ning hallata mis tahes negatiivseid majandusmõjusid ettevõtetele, säilitades aga paremaid majandustulemusi stimuleerivad meetmed.

Keskkonناسäästliku majanduskasvu strateegia rakendamine hõlmab eri vahendite segu, mis tulenevad kahest laiaulatuslikust meetmekogust. Esimene neist hõlmab raamtingimusi, mis kindlustavad vastastikku majanduskasvu ja looduskapitali säilitamist. Sellesse on kaasatud ka peamised fiskaalsed ja reguleerivad sätted, näiteks maksu- ja konkurentsipoliitika, mis hea väljatöötamise ja elluviimise korral maksimeerib ressursside tõhusat jaotamist. See on tuttav majanduspoliitiline tegevuskava, millele on lisatud arusaam, et see võib olla keskkonnale sama kasulik kui majanduselegi. Nendele sätetele tuleks lisada innovatsioonipoliitika (1), mis tasustaks uuenduslikkust, mis on vajalik, kui soovime hakata looduskapitali kasutama säästlikumalt ja tõhusamalt.

Teine meetmekogu hõlmab tegevusi, mis on suunatud loodusressursside tõhusa kasutamise soodustamisele ja saastamise kulukamaks muutmisele. Nende hulka kuuluvad mitmesugused hinnapõhised ja muud poliitilised instrumendid. Selle aruande 1. lisas on üksikasjalikult esitatud keskkonناسäästliku majanduskasvu üldiste poliitiliste vahendite kogum, mida need kaks kogu hõlmavad.

Kuigi asjaolud on riigiti erinevad, peaks saastamise või nappide loodusressursside liigkasutuse maksustamine näiteks maksude või kaubeldavate lubade süsteemi abil olema selle poliitika keskne element. Hinnakujundusmehhanismid minimeerivad tavaliselt konkreetse eesmärgi saavutamise kulusid ja annavad tulevaseks tulemuslikkuse kasvuks ja uuenduslikkuseks stiimuleid. Oluline on silmas pidada, et keskkonnamaksude suurenev kasutamine võib mängida rolli majanduskasvu suunatud maksureformis, aidates nihutada (osa) maksukoormat eemale ebaproportsionaalsemalt eraisikute või ettevõtte tulumaksult ja sotsiaalkindlustusmaksetelt. Energiale ja süsinikdioksiidile kehtestatud maksud võivad olla ka laiemal eelarve konsolideerimise paketi loomulik osa, pakkudes meeldivat alternatiivi kõrgematele töö- või ettevõtlustulu maksudele või ulatuslikele kärbetele riiklikes kulutustes.

Kõik olukorrad ei ole turuinstrumentidele sobilikud. Teatud juhtudel võivad hoolikalt välja töötatud määrused, aktiivne tehnoloogia tugipoliitika ja vabatahtlik lähenemine olla sobilikumad või olulised täiendused turuinstrumentidele. Lisaks sellele võib ettevõtete ja tarbijate reageerimisvalmidust hinnasignaalidele paljudes olukordades tugevdada teabepõhise meetodite kaudu, mis rõhutavad teatud tegevuste põhjustatud keskkonnakahjude tagajärgi ning puhtamate alternatiivide olemasolu.

Majanduse tulemuste muutmine on vaid osa lahendusest. Ühiskonnad muutuvad sõltuvaks juba tuttavaks saanud institutsioonidest ja tehnoloogiast. Sotsiaalne ja majanduslik inerts võivad olla sedavõrd tugevad, et isegi küllaltki ulatuslikud muudatused tootlikkuses ei suuda seda käitumist muuta. Tugev võimekus uuendusi rakendada on ülioluline, et luua võime läbimurreteks ning uute tootmis- ja tarbimismustrite tekkeks. Uuendused võivad luua uusi majanduskasvu allikaid, mis peegeldavad paremini looduskapitali tegelikku olulisust ühiskonnale ja vähendavad keskkonnariskidega tegelemise kulusid. Keskkonناسäästliku majanduskasvu strateegiad peavad tegelema allpool esitatud keskkonناسäästlike uuenduste probleemidega.

- Paljud keskkonnamõjud on alamaksustatud või maksustamata. Nende mõjude tagajärjed ei pruugi olla kuigi hästi mõistetud. Näiteks võib süsiniku maksustamine innustada uuendusi kliimamuutuste vastu võitlemiseks, kuid praegused süsiniku maksustamise määrad on madalad, tekitades märkimisväärse lõhe.
- Rajasõltuvus ning olemasolevate tehnoloogiate ja süsteemide domineerimine võib mõne uue tehnoloogia turul konkureerimise, oma koha leidmise ja laienemise väga keeruliseks muuta, mistõttu võib mõnel juhul vaja olla ajutist toetust. Uuenduste toetamise instrumendid peavad olema hoolikalt välja töötatud, et edendada tõhusate tehnoloogiate loomist ja kasutuselevõttu, minimeerides samas riski, et tehnoloogiat ei ole võimalik kasutusele võtta, et puudub konkurents või et riiklikud investeeringud tõrjuvad erasektori investeeringud välja.
- Tõkked kaubandusele ja investeeringutele võivad oluliselt pidurdada roheliste tehnoloogiate välja töötamist ja levikut kogu maailmas. Nende takistuste vähendamine, pakkudes samas tõhusat kaitset ja rakendades

intellektuaalomandi õigusi (IOÕ), on oluline tehnoloogiate väljatöötamise ja leviku edendamiseks ning välismaiste otseinvesteeringute ja litsentsimise hõlbustamiseks.

Majanduskasvu keskkonnasäästlikumaks muutmine nõuab ka infrastruktuuri loomise poliitikat, mis oleks sobilik järgmise põlvkonna tehnoloogiale, eriti sellistes valdkondades nagu energia, vesi, transport ja sideteenused. Investeeringud keskkonnasäästlikku infrastruktuuri võivad aidata vältida kulukaid juhtumeid, kus soetatud tehnoloogiat ei ole võimalik kasutada, või ebaefektiivseid kasvumustreid. Need võivad suurendada majanduskasvu ning tuua sotsiaalset ja tervishoiualast kasu. Arenevate majanduste puhul tekivad võimalused liikuda otse üle uutele infrastruktuuri arendamise vormidele. Avaliku ja erasektori finantseerimise mõjutamine – näiteks riikliku ja erasektori koostööprojektid, tariifide ja maksude segu, suurte institutsiooniliste partnerite poolne investeeringute hõlbustamine, reformides regulatoorseid takistusi ja kindlaid pikaajalisi poliitikamärke, ning arenguabi – on vajalik, kui võtta arvesse enamikus riikides nõutavaid suuremahulisi investeeringuid.

Lõppkokkuvõttes on keskkonnasäästliku majanduskasvu strateegia eduks oluline hästi piiritletud tegevusraamistik ning püsiv majandus- ja keskkonnapoliitika kriteeriumide kogum. See tuleb üles ehitada tihedale koostööle ministriumide ja valitsustasandite, samuti ka väljapoole valitsust jäävate huvigruppide vahel, et selgitada välja kohalikele tingimustele sobiv poliitikakogum. Paljudel juhtudel on sobiva institutsionaalse võimekuse väljaarendamine oluline tingimus keskkonnasäästliku majanduskasvu kaasamiseks olulisematesse majandusstrateegiatesse ja teistesse valitsuspoliitikatesse ning finants-, majandus- ja keskkonnaagentuuride juhtiva rolli tagamiseks.

Sujuva tööturu ülemineku tagamine

Keskkonnasäästlikum majanduskasv toob kaasa uute töökohtade, kaasa arvatud oskustöökohtade, loomise tekkivates keskkonnasäästlikes uuendustegevustes. Siiski satuvad mõned töökohad ka ohtu, mistõttu on vajalik hõlbustada tööliste ümberpaigutamist kahanevatest sektoritest laienevasse, näiteks nendes, milles asendatakse saastavad tegevused puhtamate alternatiividega või osutatakse keskkonnateenuseid.

Tööturupoliitika peaks keskenduma tööhõive, mitte töökohtade säilitamisele. See peab tagama, et töötajad ja ettevõtted suudaksid kiiresti kohaneda muutustega, mida majanduse keskkonnasäästlikumaks muutmine kaasa toob, ning kasutada uusi võimalusi. Aidates töötajatel liikuda kahanevates sektorites olevatelt töökohtadelt laienevasse sektoritesse, on võimalik tagada ka üleminekust tulenevate kohandamiskulude õiglane jaotus (2). Tarvis on uusi oskusi ning see eeldab vastavat hariduspoliitikat. Kuigi paljud olemasolevad oskused jäävad endiselt vajalikuks, võivad tekkida sobimatused ja lõhed. Tööturupoliitika põhikomponendid peavad olema õpe ja ümberõpe.

Kohanemise ulatust ei tohiks ülehinnata. Näiteks on võimalik saavutada märkimisväärne kasvuhoonegaaside vähenemine, avaldades tööhõive kasvutempole vaid piiratud mõju. Õigupoolest võib tööturu jõudlus paraneda, kui süsiniku maksustamisest saadavaid tulusid kasutatakse tööjõunõudluse edendamiseks. Veelgi enam – siinkohal ei ole arvesse võetud positiivset mõju tööhõivele keskkonnasäästliku majanduskasvu allikaid edendavate strateegiate tulemusena.

Jaotusaspektidega tegelemine

Majanduskasvu keskkonnasäästlikumaks muutmise jaotusmõjude põhjendamine on avalikkuse vastuvõetavuse seisukohalt ülioluline. Levinud on arvamus, et teatud poliitikainstrumentide leviku mõjud on paratamatult regressiivsed. See ei pruugi tingimata nii olla, kuid kui nende muredega ei tegeleta, võidakse mõne põhipoliitika vastuvõetavus küsimuse alla seada.

Näiteks fossiilkütuste subsideerimise järkjärgulisel kaotamisel on keskkonnale ja majandusele kokkuvõtvalt positiivne mõju, kuid lühiajaliselt võib see tuua mõne riigi või rahvastikurühma jaoks kaasa ebasoodsaid tagajärgi. Kõrgematest kütusehindadest tulenev kaotus on teatud rühmadele otsekohe nähtav ja oluline, kuid majanduslike, sotsiaalsete ja keskkonnakasude ilmnemiseks ja levimiseks kulub kauem aega. Kasutusele tuleb võtta suunatud kompensatsioonimeetmed, eriti tärkavatel turgudel, kus teatud osa rahvastikust on kõige haavatavam majanduskasvu keskkonnasäästlikumaks muutmisega seotud üleminekukuludele.

Keskkonnasäästliku majanduskasvu rahvusvaheline koostöö

Keskkonnasäästlikku majanduskasvu edendava globaalse arhitektuuri ülesehitamine nõuab paremat rahvusvahelist koostööd. Globaalsete avalike hüvede, eriti bioloogilise mitmekesisuse ja kliima haldamiseks sõlmitud kokkulepete tugevdamine on koordinaatsiooni- ja stiimuliprobleemide lahendus. Cancunis kliimamuutuste kohta saavutatud kokkulepped annavad alust optimismile, et areng on võimalik, kuid sellegipoolest on vajalikud jätkuvad pingutused. Eelkõige peavad finantsvood olema nii majanduskasvu ja arengu edendajad kui ka innustusvahend globaalse ühisomandi kvaliteedi säilitamisel.

Ametlik arenguabi (Official Development Assistance, ODA) võib mängida jätkuvalt olulist rolli keskkonnasäästlikku majanduskasvu võimaldavate tingimuste loomisel, tegelemisel valdkondadega, kus stimuleerivad meetmed erasektori investeeringuteks on piiratud ja finantsvood napid, kaasa arvatud olulised infrastruktuurid ning inimeste ja institutsioonide suutlikkuse arendamine. Suurenenud koostööd teaduse ja tehnoloogia vallas peavad toetama kooskõlastatult lahendatud lähenemised tehnoloogia arengu ja leviku kiirendamiseks ning teadussuutlikkuse arendamiseks arengumaades.

Suurenenud püüded hoogustada maailmakaubandust ja investeeringute voogu võivad toetada järjepidevat majanduskasvu ja keskkonnasäästlike tehnoloogiate levikut. Samuti on tarvis tagada, et madala sissetulekuga riikide arenguväljavaateid ei õhnestaks sisekaubanduse ja investeerimismeetmete potentsiaalsed välismõjud. Mõned riigid on avaldanud muret, et keskkonnasäästliku majanduskasvu poliitika tegevuskava sattumine protektsionistlike huvide mõju alla võib mõjutada kaubandust ja investeeringuid.

Kuigi keskkonnasäästliku majanduskasvu poliitikaga seotud protektsionismi investeeringute suhtes ei peeta hetkel suureks probleemiks, tuleks siiski rõhutada vajadust olla jätkuvalt valvel. OECD korraldatav investeerimisvabaduse ümarlaud „Freedom of Investment” jätkab investeerimismeetmete jälgimist, veendumaks, et neid ei kasutataks varjatud protektsionismina. 2. lisas on toodud selle viimane teatis „Harnessing Freedom of Investment for Green Growth”, mille eesmärk on tagada valitsuste keskkonna- ja investeerimispoliitika vastastikune tugi.

Keskkonnasäästliku majanduskasvu edusammude jälgimine

Keskkonnasäästliku majanduskasvu edusammude jälgimine peaks põhinema indikaatorirühmadel, mis kirjeldavad ja jälgivad muudatusi i) keskkonnavara ja loodusressursside kasutamise tootlikkuses, ii) loodusvarade aluses, iii) elukvaliteedi keskkonnamõõtes, iv) poliitilistes reaktsioonides ja majanduslikes võimalustes. Lisatud aruandes „Towards Green Growth: Monitoring progress - OECD Indicators” on iga nimetatud rühma kohta välja pakutud indikaatorite loend. See töö on alles pooleli ning seda täpsustatakse andmete kättesaadavaks muutumisel ja mõistete arenemisel.

Siiani tehtud töö põhjal võib öelda, et keskkonna ja loodusvarade tootlikkus on tõusnud. Kuigi riikide vahel esineb märkimisväärsed erinevusi, edestab SKP ja teiste väljundmeetmete kasv üldjuhul tootmissüsteemi antud keskkonnapanust. Sellest hoolimata ei ole paranenud keskkonnatootlikkust saatnud keskkonnasurve absoluutne vähenemine ega mõne loodusvara säästlik kasutamine.

Keskkonnasäästlikku majandust mõõtvaid indikaatoreid tuleb tõlgendada ettevaatlikult. Kui otsustada pelgalt keskkonnatoodete valmistamise ja teenuste pakkumisega seotud tööstuste suuruse põhjal, on praegune keskkonnasäästlik majandus suhteliselt väike. Sellest hoolimata võivad majanduslikud võimalused, ettevõtlus ja uuenduslikkus koos keskkonnasäästliku majanduskasvuga toimuda kõikides sektorites, mistõttu alahinnatakse keskkonnasäästlikul tööstustel põhineva hinnanguga keskkonnaga seotud tegevuse majanduslikku tähtsust.

Järgmised sammud rohelse majanduskasvu strateegias

Edu saavutamiseks ei tohi riiklikud keskkonnasäästliku majanduskasvu strateegiad olla osa valitsuse valitseva suuna poliitikast. OECD saab sellele kaasa aidata mitmel viisil. Sünteesaruandes esitatud ülevaadet raamistikule ja poliitikale saab kohandada riiklike asjaoludega ning anda jätkuvaks analüüsiks juhiseid riiklike ülevaadete kujul. Niisugune töö võib anda võimaluse hinnata süvitsi viisi, kuidas poliitikavaldkonnad koos töötavad (või ei tööta), et edendada keskkonnasäästlikumat majanduskasvu. Selle strateegiaga kaasnevate keskkonnasäästliku majanduskasvu vahendite arendamine ja viimistlemine võib täiendavalt toetada poliitika rakendamist riiklikul tasandil.

Nii riiklike ülevaadete kui ka üldiste poliitikaülevaadete kaudu saadud kogemused võivad viia analüütilise tööriista väljatöötamiseni, mis selgitaks välja poliitika riigipõhised prioriteedid, põhinedes riikidevahelisel analüüsil ja arusaamal headest tavadest. Seda täiustaks ka jätkuv töö keskkonnasäästliku majanduskasvu indikaatorite ja mõõtmisprobleemidega. Tegelikult tuleneb oluline mõõtmisplaan indikaatorite vastandamisest olemasolevate ja rahvusvaheliselt võrreldavate andmetega. OECD jätkab järgnevatel aastatel mõõtmiskava täiustamist, et parandada võimalusi jälgida üleminekut keskkonnasäästlikule majanduskasvule OECD-s ja teistes majandustes.

Samuti on tarvis teha täiendav analüütiline töö eri poliitiliste instrumentide kulude ja tulude kohta. Töötamine probleemi- ja sektoripõhiste uuringutega annab konkreetsema ülevaate majanduskasvu keskkonnasäästlikumaks muutmise tähenduse kohta paljudes valdkondades. Esmaste prioriteetide hulka kuuluvad toit ja põllumajandus, energiasektor, vesi, bioloogiline mitmekesisus ja arengukoostöö, samuti linnavalitsemispoliitika ja maapiirkondade arendamine.

Viimasena põhineb OECD tulevane töö keskkonnasäästliku majanduskasvu vallas sügavamal koostööl teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega, kaasa arvatud ÜRO agentuuride, Maailmapanga ja Global Green Growth Institute'iga, niisamuti arvukate erinevate huvigruppidega, et hõlbustada kogemuste ja parimate tavade jagamist ning edendada rahvusvahelisi kokkuleppeid, mis on aluseks keskkonnasäästlikumale majanduskasvule nii arenenud kui ka arengumaades.

Märkused:

- 1) Need hõlmavad keskkonnahoidlikke uuendusstrateegiaid, mida on täpsustatud OECD innovatsioonistrateegias.
- 2) OECD läbi vaadatud tööstrateegiast saadud õppetunnid võivad olla sel puhul kasulikud.

© OECD

Käesolev kokkuvõte ei ole OECD ametlik tõlge.

Käesoleva kokkuvõtte kasutamine on lubatud OECD autoriõiguse ja originaalse väljaande pealkirja mainimisel.

Erinevates keeltes kokkuvõtted on väljavõtted OECD esialgselt inglise- ja prantsuskeelsest väljaandest.

Need väljaanded on saadaval OECD internetipoest aadressil www.oecd.org/bookshop

Täiendavate andmete saamiseks pöörduge OECD Õiguste ja tõlgete üksuse poole avalike suhete direktoraadis aadressil rights@oecd.org või faksinumbril: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

õiguste ja tõlgete üksus: www.oecd.org/rights/

